

פליטות הפה של

הפגנה סוערת אחרת נערכה באותה השנה מול דירתה השרד של גולדה מאיר בירושלים, שבמהלכה טיפסו המפגינים על החומה, חדרו לגינת הבית והקימו בה "התנחלות". ככל אותה תקופה התפרנסה ניבה, שהיתה בחופשה מהקיבוץ ושהתגוררה

מה לגלי ההתעוררות של השמאל החדש באירופה של אותן השנים, ששיאם היה במרדה הסטודנטים בפאריס ב-1968. אז נאחזה ניבה ברוחן מהקיבוץ אך שמאל. כיום יושבת ניבה בצד השני של

הסוציאליסטיים הארוקים, דגלו כנסיי גה לקווי ה-4 ביוני ובסיסמה "שטחים תמורת שלום". ניבה נשבעה או שכף רגלה לא תדרוך לעולם בכניין מיפלגת העבודה, המוקצית מהמתימאוס. פרישתם של צעירי הקבוץ הארצי

ועברה מן השמאל של מפ"ם את כל הקשת הפוליטית עד לימין של מיפלגת העבודה, ללישכת שריהבי טחון ולקשרים הרדוקים עם הנץ הראשי בצמרת המפלגה?

ניבה (39) היא ילידת קיבוץ עיך החורש של השומר הצעיר. הוריה נמנים עם מה שמקובל לכנות "עמודי התווך של ההתיישבות". אמה, ג'ניה, היא יועצת פסיכולוגית, ואביה משה (ש"טה") עובד במפעלים האזוריים של הקיבוצים. השניים ילידי בלגיה. אחותה הבכירה של ניבה היא המשוררת מיכל סנונית, החיה כיום בתל-אביב עם המיזרחן צבי אלפג. במשך שנים חיה ניבה בצילה של האחות המוכשרת, היפהפיה והפופר לרית. ניבה, גם היא יפת-פנים, ניסתה ללכת בעקבותיה, ואף כתבה שירים ואפילו מחזה, שהועלה מעל בימת הקיבוץ, אבל דרכה לא צלחה. מזה כמה שנים אינן השתיים מדברות כלל זו עם זו.

כאשר הבינה ניבה שהיא לא תוכל לאחותה בתחום השירה והפרוזה, היא היתה חייבת להפנות את מירצה לתחום אחר. היא הלכה לפוליטיקה, שם קיוותה להגיע למוקדי הכוח.

לניבה היתה שיטה. היא היתה נצמדת לאישיות פופולארית ומוכרת, ומנסה לממש דרכה את שאיפותיה הכמוסות. ככל שהשיטה הצליחה, כן גדל התיאבון, ומעיסוק בשמאל, בשולי המפה הפוליטית, הגיעה למרכז ואף ימינה ממנו.

את שרותה הצבאי עשתה ניבה ככתבת של במחנה נח"ל, ומאז רבק כה חידק העיתונות, המלווה אותה עד היום.

עבודתה העיתונאית קירבה אותה לאנשים החשובים, שבצילם היא רצתה לחסות.

מילחמת ששת-הימים העמידה את ניבה בצד השמאלי של המפה הפוליטית, ביהוד עם כמה מהצעירים היוניים במפ"ם. ערב הבחירות לכנסת ב'69, כשמפ"ם הצטרפה למערך עם מיפלגת העבודה ורפ"י, פרשו ניבה וחבריה ממפ"ם והקימו את ש"ח (שמאל ישראלי חדש). אנשי ש"ח

הראיון שעורך את הרעש

כה אמרה ניבה:

● ואגב, למיקרה של שמירא יש גם השלכות פוליטיות לעתיד. מעתה, ההידברות איתו צריכה להיות אחרת, וגם זו אחת מעצותיי שיצחק מקבל. ● על עצמה: יצחק יודע שאני מכירה היטב את המערכת הפוליטית... עם זאת, אין לי יומרה לנהל את משרד-הביטחון.

● על עבודת ההכנה לישיבת הממשלה, שדנה בהתנחלות בתל-ירומיידה, בלב חברון: על נושא כזה הממשלה יכולה להתמוצץ, וצריך להכין חומר ביסודות.

● על אופן עבודתה: כאשר רצו אנשי הפנטגון לדעת את עמדותי של יצחק בקשר לנדה המערבית - הם נמנשו איתי לשמוע את דבריי.

● על השפעתה על רבין: יצחק לא בדיוק מושפע, יש לו עמדות מאוד מוצקות וברורות. אבל זה לא אומר שכאשר מדברים ודנים על דברים, אין עליו השפעה. באופן מרוכסלי, יצחק, שנחשב הכי בלתי-נייטרל, כביכול, מקבל ממני את עצותיי יותר משקיבלו. בזמנו, מאיקרה (פעיל) או לובה (אליאב).

● לשאלה מדוע הסכימה לקבל מינוי במימסד: ...היתה לי סיבה טובה. אלמלא ראיתי את נושא לבנון, פרויקט היציאה משם, כראשון בדרגה - לא הייתי מסוגלת לקבל את המינוי הזה. זה היה הדחף וזו חיתה המוטיבציה הפוליטית שלי. לגמור את הסיפור בלבנון ולחזור הביתה!

● לשאלה איך היא הצליחה לשכנע גם את הממשלה: הייתי צריכה להכין עבודת-רקע לישיבת-הממשלה בנושא לבנון. הלכתי לבדוק את עמדות השרים, עוד חודש קודם לכן, כדי לראות עם מי צריך להימנש.

אולי לא צנוע מצנדי לומר זאת - אבל קלעתי בול לגבי כל השרים, לחוציא אחד. את יוסף שפירא, השר ללא תיק (מורשה), פיספסתי. לא חשבתי עליו כלל. כליכך היה ברור לי שהוא לא יתמוך בנו. עד שלא התייחסתי אליו בהקשר זה.

אמרת לי יצחק, שמה ארנס יהיה הכי-קיצוני וגד, ששמיר יתנדנד, שבורג, לוי, פרץ ופז ילכו איתנו, ונ. ושצריך לתת להם עוד חיזוקים. לשימחתי - שמירא גם הצביע איתנו, וזו היתה הפתעה נעימה. כך, שיצחק ראה שהערכותיי-העצותיי, על מי לשים דגש ולחזק בשינוע - היו נכונות.

בעיר הגדולה, מעבורה כעיתונאית בעל-המישור ובמוסף שלו, חותם, ל" צד אחותה.

פוליטיקה ורוח

באותה תקופה שבה ניבה לליר מורים באוניברסיטת תל-אביב, ר התוועדה שם לכמה מצבים, שהשקפת עולמם היתה שמאלית מוצהרת. אחד מהם היה אלוף-מישנה (מיל) מאיר פעיל, שאותו הכירה עוד לפני שפגש את מדיו. היא שוחחה עימו על הקמת גוף שמאלי חדש, שמאלה ממערך העבודה-מפ"ם.

בש"ח רעשו וגעשו הרוחות. לבסוף חל בו פילוג, ערב הבחירות של 1973. השמאל של ש"ח הצטרף לסיעת העולם-הזהה כות-חדש במיסגרת חדשה שנקראה "מרי", ואילו הימין הקים את "תכלת ארום", שהתאחד עם ותיקי מק"י והקים את "מוקד" שבראשו הועמד מאיר פעיל. ניבה היתה יכולה לחייך בסיפוק. היא הצליחה. אם לא בשירה, לפחות הוכיחה את עצמה בפוליטיקה, והקימה, כך היא חשבה, תנועת המונים לתפארת.

ניבה הביאה איתה ל"מוקד" את הפרופטורים אבישי מרגלית ומנחם ברניקר. אצל ברניקר היתה בתיבית, וביחד איתו עבדה בכיטאון השמאל, עמדה, שקם ומת באמצע שנות ה-70. השילוב של פוליטיקה ורוח התאים לה.

בדרגה, ולא ברורה הסיבה המדויקת, היא התרחקה מפעיל, ובין השניים חל נתק. ייתכן שהיא התאכזה מכך ש"מוקד" זכתה במנדט אחר בלבד ונתרה בשוליים.

המיתרם, אבל בתחילת שנות ה-70 היא הפגינה, לא אחת, בהפגנות ללא-רישיון בארץ ובשטחים הכבושים. ההפגנה המפורסמת ביותר היתה בשדות הכפר עקרבה ליר שכם, שרוסט עלידי צה"ל ברעל. באותה הפגנה היתה התנגשות פיסית בין המפגינים וכוחות צה"ל.

ממפ"ם עוררה רעש גדול בקיבוצים. המשורר אבא קובנר, בן קיבוצה, אף ררש שתעזוב את הקיבוץ. בוכות המעמד המיוחד של הוריה, ולחץ צעירי עיך-החורש, לא נורקה ניבה מהקיבוץ. ש"ח היה משכירוח מרענן בשמאל הישראלי באותה תקופה של אחרי מילחמת ששת-הימים. התנועה התארי

ניבה לניר בפעילות השמאל החדש. אנשי הפנטגון נכגשו איתי לשמוע את דבריי.

מ עולם לא זכה עיתון-היורדים היו מני, המופיע בניירורק, בעדנה שכוו. ישראל שלנו היה לעיתון המבוקש ביותר בכניין מיפלגת-העבודה וכלישכתו של ראשי-הממשלה. הכל היה לאתר את הראיון המלא. שנערך עם ניבה לניר, היועצת המדינית של יצחק רבין. מי שהצליחו לשים יד על העיתון, הנמכר גם בארץ, לא יכלו שלא לחייך. אחריכך נרו כראשם ושאלו בקול רם מה יעשה עתה רבין.

כלישכת ראשי-הממשלה מוכנים להישבע, שאפילו שימנעו פרס לא יכלו היה להסתיר את חיובו, כשרוח לו על מה שניבה ריברה, כשהיתה מעבר לים.

העיונות הניצחי בין פרס ורבין, שלא יסתיים לעולם, לבש השבוע מימד שונה, מצחיק משהו. המראיית, לשעבר מאנשיו של פרס, הצליחה לדחוק את רבין לפינה, בקרב שאין לו סוף, בזכות היועצת הנמרצת שלו. דבריה של לניר (ראה מיסגרת) שופכים אור על אחת הרמויות הססגוניות בפוליטיקה הישראלית, שעד היום לא זכתה בכתבת-דיוקן מקיפה.

התופעה החדשה של יועציי-שרים, המעמידים עצמם במרכז החיים הפוליטיים, כבר זכתה בסיקור רב לפני חודשיים. אכנר סרוסי, עוזרו של דויד לוי, התפאר בכך שהוא המושך בכל החטום של שר-הבינוייה-שיכון. לניר היתה הרבה יותר זוהרה, אך בין השיטין של הראיון איתה יש פנינים שלבטח העלו סומק על לחייו של השר שלה.

כך גדל התיאבון

מי היא ניבה לניר? איך ביצעה מהפך של 180 מעלות.